

'עמך עמי וא-להיך א-להי'

הגרות - הצטרפות הגר למעמד הר סיני

כוכבים הוא הא אתי לכלל שליחות, א"נ כיון דבהך זכייה נעשה ישראל הוה ליה כישראל גמור לעניין זכייה.

וא"ת, היכי הוי גר מדרבנן ושרינן ליה בבת ישראל וקידושיו קידושין הא מן התורה עובד כוכבים הוא וי"ל דקסבר כמ"ד בהאשה רבה (יבמות דף פט:): דיש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה בקום ועשה וכי פריך מאי קמ"ל הוה מצי לשנויי קמ"ל דיש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה בקום ועשה.

ה. תוספות סנהדרין דף סח עמוד ב, ד"ה קטן

ונראה דזכייה דגירות לא דמי לשאר זכויות דמה שב"ד מטבילין אותו אינם זוכין בעבורו אלא הוא זוכה בעצמו ובגופו שנעשה גר ונכנס תחת כנפי השכינה.

ו. רמב"ם הלכות מקוואות פרק יא הלכה יב

דבר ברור וגלוי שהטומאות והטהרות גזירות הכתוב הן, ואינן מדברים שדעתו של אדם מכרעתו והרי הן מכלל החוקים, וכן הטבילה מן הטומאות מכלל החוקים הוא שאין הטומאה טיט או צואה שתעבור במים אלא גזירת הכתוב היא והדבר תלוי בכוונת הלב, ולפיכך אמרו חכמים טבל ולא הוחזק כאילו לא טבל, ואעפ"כ רמז יש בדבר כשם שהמכוין לבו לטהר כיון שטבל טהור ואף על פי שלא נתחדש בגופו דבר כך המכוין לבו לטהר נפשו מטומאות הנפשות שהן מחשבות האון ודעות הרעות, כיון שהסכים בלבו לפרוש מאותן העצות והביא נפשו במי הדעת טהור, הרי הוא אומר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם, השם ברחמי הרבים מכל חטא עון ואשמה יטהרנו אמן.

ז. רמב"ם הלכות ביכורים פרק ד הלכה ג

הגר מביא וקורא שנאמר לאברהם אב המון גוים נתתיך הרי הוא אב כל העולם כולו שנכנסין תחת כנפי שכינה, ולאברהם היתה השבועה תחלה שיירשו בניו את הארץ, וכן כהנים ולוים מביאין וקורין מפני שיש להן ערי מגרש.

ח. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף מו עמוד א-ב

ת"ר: גר שמל ולא טבל - ר"א אומר: הרי זה גר, שכן מצינו באבותינו, שמלו ולא טבלו; טבל ולא מל - ר' יהושע אומר: הרי זה גר, שכן מצינו באמהות, שטבלו ולא מלו; וחכמים

א. תלמוד בבלי מסכת כתובות דף יא עמוד א

אמר רב הונא: גר קטן מטבילין אותו על דעת בית דין. מאי קמ"ל? דזכות הוא לו, וזכין לאדם שלא בפניו, תנינא: זכין לאדם שלא בפניו, ואין חבין לאדם שלא בפניו! מהו דתימא עובד כוכבים בהפקירא ניחא ליה, דהא קיימא לן דעבד ודאי בהפקירא ניחא ליה, קמ"ל דהני מילי גדול, דטעם טעם דאיסורא, אבל קטן - זכות הוא לו. לימא מסייע ליה: הגירות, והשבוייה, והשפחה, שנפדו ושנתגירו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד; מאי לאו דאטבלינהו על דעת בית דין! לא, הכא במאי עסקינן - בגר שנתגירו בניו ובנותיו עמו, דניחא להו במאי דעביד אבוהון. אמר רב יוסף: הגדילו - יכולין למחות.

ב. רש"י שם

גר קטן - אם אין לו אב ואמו הביאתו להתגייר.

מטבילין - דאין לך גר בלא מילה וטבילה.

על דעת בית דין - שלשה יהו בטבילתו כדין כל טבילת גר שצריכים ג' והן נעשין לו אב והרי הוא גר על ידיהן ומגעו ביין כשר.

ג. חידושי הריטב"א שם

ויש שפירשו שאין גירות זה אלא מדבריהם ואין סומכין עליו לדונו כישראל אלא לענין יין נסך ולכל דבר שהוא מדברי סופרים, אבל לענין שחיטה ושאר דברים של תורה אין סומכין עליהם.

ד. תוספות שם

מטבילין אותו על דעת ב"ד משום דזכות הוא - ותימה דהא זכייה הוי מטעם שליחות דכיון דזכות הוא לו אנן סהדי דעביד ליה שליח כדמוכח בפ"ק דב"מ (דף יב.) גבי חצר משום דאיתרבאי ולא גרע משליחות וא"כ היאך זכין לקטן והלא אין שליחות לקטן כדאמרין באיזהו נשך (שם עא:): ועוד דאכתי עובד כוכבים הוא ואמר' התם דקטן דאתי לכלל שליחות אית ליה זכייה מדרבנן עובד כוכבים דלא אתי לכלל שליחות אפילו זכייה מדרבנן לית ליה ונראה לר"י דהכא נמי דזכין לו מדרבנן כדאמרין התם דקטן אית ליה זכייה מדרבנן ואף על גב דאכתי עובד

הגר או הגיורת להתגייר בודקין אחריו שמא בגלל ממון שיטול או בשביל שררה שיזכה לה או מפני הפחד בא להכנס לדת, ואם איש הוא בודקין אחריו שמא עיניו נתן באשה יהודית, ואם אשה היא בודקין שמא עיניה נתנה בבחור מבחורי ישראל, אם לא נמצא להם עילה מודיעין אותן כובד עול התורה וטורח שיש בעשייתה על עמי הארצות כדי שיפרשו, אם קבלו ולא פירשו וראו אותן שחזרו מאהבה מקבלים אותן שנאמר ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל לדבר אליה.

טו. לפיכך לא קבלו בית דין גרים כל ימי דוד ושלמה, בימי דוד שמא מן הפחד חזרו, ובימי שלמה שמא בשביל המלכות והטובה והגדולה שהיו בה ישראל חזרו, שכל החוזר מן העכו"ם בשביל דבר מהבלי העולם אינו מגירי הצדק, ואעפ"כ היו גרים הרבה מתגיירים בימי דוד ושלמה בפני הדיטות, והיו ב"ד הגדול חוששין להם לא דוחין אותן אחר שטבלו מכ"מ ולא מקרבין אותן עד שתראה אחריתם.

טז. ולפי שגייר שלמה נשים ונשאן, וכן שמשון גייר ונשא, והדבר ידוע שלא חזרו אלו אלא בשביל דבר, ולא על פי ב"ד גיירום חשבן הכתוב כאילו הן עכו"ם ובאיסורן עומדין, ועוד שהוכיח סופן על תחלתן שהן עובדות כו"ם שלהן ובנו להן במות והעלה עליו הכתוב כאילו הוא בנאן שנאמר אז יבנה שלמה במה.

יז. גר שלא בדקו אחריו או שלא הודיעוהו המצות ועונשן ומל וטבל בפני ג' הדיטות ה"ז גר, אפילו נודע שבשביל דבר הוא מתגייר הואיל ומל וטבל יצא מכלל העכו"ם וחוששין לו עד שיתבאר צדקותו, ואפילו חזר ועבד כו"ם הרי הוא כישראל מומר שקידושיו קידושין, ומצוה להחזיר אבידתו מאחר שטבל נעשה כישראל, ולפיכך קיימו שמשון ושלמה נשותיהן ואף על פי שנגלה סודן.

יב. שו"ת אבני נזר חלק יורה דעה סימן קט

הנה המומר קי"ל דיש בו שני הדינים דינו כישראל דאי קדיש בת ישראל קידושיו קידושין [יבמות מז ע"ב]. וכן בכמה דברים אעפ"י שחטא ישראל הוא. ודינו כגוי דהבא על המומרת קנאים פוגעים בו [עי' תרוה"ד רי"ט רכ"ג] וכן לכמה דברים. כללו של דבר דנין אותו לכל הדברים להחמיר ולא מטעם ספק אלא שהוא גוי מחמת מעשיו וישראל מתולדתו ע"כ יש בו חומרי זה וזה.

אומרים: טבל ולא מל, מל ולא טבל - אין גר, עד שימול ויטבול. ורבי יהושע נמי נילף מאבות! ור"א נמי נילף מאמהות! וכי תימא, אין דנין אפשר משאי אפשר, והתניא, ר"א אומר: מנין לפסח דורות שאין בא אלא מן החולין? נאמר פסח במצרים ונאמר פסח בדורות, מה פסח האמור במצרים אין בא אלא מן החולין, אף פסח האמור לדורות אין בא אלא מן החולין; א"ל ר' עקיבא: וכי דנין אפשר משאי אפשר? א"ל: אף על פי שאי אפשר, ראייה גדולה היא ונלמד הימנה! אלא, בטבל ולא מל - כולי עלמא לא פליגי דמהני, כי פליגי - במל ולא טבל, רבי אליעזר יליף מאבות, ורבי יהושע? באבות נמי טבילה הוה. מנא ליה? אילימא מדכתיב: לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם, ומה במקום שאין טעון כבוס טעון טבילה, מקום שטעון כבוס אינו דין שטעון טבילה, ודלמא נקיות בעלמא! אלא מהכא: ויקח משה את הדם ויזרוק על העם, וגמירי, דאין הזאה בלא טבילה. ורבי יהושע, טבילה באמהות מנלן? סברא הוא, דאם כן, במה נכנסו תחת כנפי השכינה.

ט. בית הבחירה (מאירי) כתובות דף יא עמוד א

גוי קטן שבא לפני ישראלים ותבע מהם שיגיירוהו ואין לו אב או שיש לו אב ואין האב בא להתגייר עד שיתגייר בנו עמו על דעת האב ואף הוא אינו כדאי למסור לו עול מצות שיתגייר על סמך אותה הודעה הואיל ומכל מקום הוא תובע בכך מטבילין אותן על דעת בית דין כלומר שאותם הבאים לגיירו מודיעין את הדבר לבית דין ומגיירין אותו על דעתם כאלו הם אבותיו של זה שיהא ענינו מסור להם כדרך שענין הבן מסור לאב להכניסו לברית ולקדשת אמונה.

י. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף נז עמוד א

אמר רב נחמן אמר שמואל: הלוקח עבדים מן העובדי כוכבים, אף על פי שמלו וטבלו - עושין יין נסך עד שתשקע עבודת כוכבים מפיהם, קמ"ל דלא. גופא, אר"נ אמר שמואל: הלוקח עבדים מן העובדי כוכבים, אף על פי שמלו וטבלו - עושין יין נסך עד שתשקע עבודת כוכבים מפיהם.

יא. רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יג

יד. אל יעלה על דעתך שמשון המושיע את ישראל או שלמה מלך ישראל שנקרא יד יי' נשאו נשים נכריות בגיותן, אלא סוד הדבר כך הוא, שהמצוה הנכונה כשיבא